

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1949 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/657)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1478

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1949 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 22 . XII . 1949 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısının gerekçe ve ilâhikleriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

KANUN GEREKÇESİ

5419 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesinin son fıkrası gereğince 1949 yılı bütçesine ek olmak üzere hazırlanan Ocak, Şubat 1950 aylarına ait gider bütçesi tutarı 9 870 393 liradan ibarettir.

Cetvelin tanziminde hakiki ihtiyaç göz önüne alınmakla beraber 1949 yılı bütçesine mevzu ödenekten hizmetsiz kalarak bu aylara sirayet edecek kısımla, girişilen yüklenmelerin vâdeleri bu iki aya tesadüf eden kısımlarında gözden uzak tutulmuştur.

Bu sebeptendir ki bazı tertipler için ödenek istenilmediği gibi 1 Ocak 1950 tarihinde yürürlüğe girecek olan Emekli Sandığı Kanunu gereğince sandığa ödenecek karşılıkların bu aylara taallük eden miktarı cetvelde yer almış bulunmaktadır.

5419 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesi, Ocak - Şubat 1950 aylarında tahsil edilecek gelirin 1949 Bütçe yılına mal edileceğini âmir bulunmakta ve idarenin aylık gelir tahsilâtı vasatı 3 435 000 liradan ibaret bulunduğundan bu iki ay içinde yapılacak tahsilâtın 6 873 193 liraya balığ olacağı tahmin edilmektedir.

Bundan başka idarenin 1936 - 1948 yıllarında tahakkuk etmiş ve yılları bütçelerinde ödenek bakıyesi bulunmadığından şimdiye kadar tediyesine imkân hâsıl olmamıştır.

Toplamı 302 800 lirayı bulan bu borçların istihkak sahiplerinin mütemadi istek ve sızlanmaları karşısında daha fazla bekletilmesi uygun görülmediğinden alınacak ek ödenekle tasfiyeleri cihetine gidilmesi düşünülmüş ve bu maksatla kanuna gerekli madde eklenmiştir.

Bu borçların tertip itibarıyla miktar ve mahiyetleri ve ödenek üstünde hizmet yaptırma veya satınalma sebeplerini gösterir gerekçe ile buna mütaallik cetveller ayrıca bağlanmıştır.

Bu vaziyete göre gider bütçesiyle karşılıksız borçlar için istenen ek ödenek toplamı olan 10 173 193 liradan 6 873 193 lirasının normal gelirle temini mümkün olduğundan geri kalan 3 300 000 liranın bono çıkarılması suretiyle karşılanması lâzımgelmış ve kanunun 2 nci maddesi bu maksatla tedvin edilmiştir.

Gider Gerekçesi

Bölüm : 1 — Madde : 1 Memurlar aylığı 4 256 000

1949 yılı Bütçesiyle bu tertip için 25 536 300 lira ödenek alınmıştır. Ancak, 3656 sayılı Kanun gereğince 1 ve 2 üst dereceye terfi ettirilecek memur aylıklarına ait fark için ayrıca ödenek alınmamış olduğundan birçok kadroların mümkün olduğu kadar münhal tutulması suretiyle alınan tasarruf tedbirlerine rağmen bu miktardan 25 531 572 lirası yıl sonuna kadar sarfedilmiş ve geri kalan 4 728 liraya iki aylık tediye karşılamak için daha 4 256 000 liranın ilâvesi lâzımgelmıştır.

B. : 1 — Madde : 2 — Açık aylığı 500

İki aylık ihtiyaç karşılığıdır.

B. : 2 — 1683 ve 5434 sayılı kanunlar gereğince verilecek emekli dul ve yetim aylıkları 484 300

Emekli, dul ve yetim aylıkları için 1949 yılı Bütçesiyle alınan ödenek 1 199 000 liradır. Bu miktar yıl içinde yeniden emekliliğe sevk edilen memurlarla ölen memurların aylığa müstahak dul ve yetimlerine tahsis edilen aylıkların ödenmesine kâfi gelmediğinden Genel Muhasebe Kanununun 48 nci maddesine dayanılarak Maliye Bakanlığından iki defada 480 000 lira mezuniyet ödeneği alınmıştır.

Yıl sonuna kadar yapılan ödemeler de 1 654 040 liraya baliğ olmuş ve bu itibarla, 5434 sayılı Kanunla emekli, dul ve yetim maaşlarına yapılan zamlar göz önüne alınarak Ocak ve Şubat 1950 ayları için 484 300 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 3 - Madde : 2 — Hizmetliler ücreti 235 000

Bu tertipten 1949 yılı Bütçesiyle 3 814 620 lira ödenek alınmıştır. Bunun 3 414 000 lirası yıl içinde sarfedilmiş ve geri kalan 400 620 liraya Ocak ve Şubat ayları istihkaklarının ödenebilmesi için 235 000 liraya ihtiyaç görülmüştür.

Bölüm : 3 - Madde : 4 — Yabancı uzmanlar ve hizmetlileriyle tercümanlarının ücretleri 50 000

Bu miktar mevcut uzmanların sözleşmeleri gereğince ödenmesi lâzımgelen iki aylık ücretleriyle tercümanlarının bu müddete ait ücretleri karşılığıdır.

Bölüm : 4 — 5027 sayılı Kanun gereğince verilecek temsil ödeneği 350

Genel Müdürlük Makamına ait iki aylık temsil ödeneği karşılığıdır.

Bölüm : 5 — Geçici tazminat 15 000

Bu tertip için 1949 yılı Bütçesiyle 263 000 lira ödenek alınmıştır. Yıl sonuna kadar harcanmayan 31 000 liraya iki aylık ihtiyacı karşılamak için daha 15 000 lira ödenek alınması lüzumlu görülmüştür.

Bölüm : 6 — 4805 sayılı Kanun gereğince verilecek emekli keseneği karşılığı ve 5434 sayılı Kanunun 14 nci maddesinin D, F ve J fıkraları gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler 443 350

Bu tertip için 1949 yılı Bütçesiyle alınan 1 276 890 lira ödenekten 1 255 842 lirası yıl içinde sarfedilmiş olup geri kalan 21 048 liraya 1 Ocak 1950 tarihinde yürürlüğe girecek olan emekli Sandığı Kanununun 14 nci maddesinin D, F ve J fıkraları gereğince Emekli Sandığına ödenecek karşılıklar göz önüne alınarak iki aylık ihtiyaç için daha 443 350 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 7 — 1683 ve 5434 sayılı kanunlar gereğince verilecek emekli ikramiyesi 1 000 000

Bu tertip için 1949 yılı Bütçesiyle 60 000 lira ödenek alınmıştır.

1 Ocak 1950 tarihinde yürürlüğe girecek olan Emekli Sandığı Kanunu gereğince emekliliğe ayrılacak memurlara almakta oldukları aylıkların tutarı üzerinden ikramiye verilmesi ve bu devre içinde muhtelif derecelerden 300 kûsur memurun emekliye sevkı lâzımgelmesi göz önüne alınarak Ocak ve Şubat ayları için 1 000 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 9 — 4454 sayılı Kanununun 51 nci maddesi gereğince verilecek ücretler 250 000

Bu tertipten 1949 yılı Bütçesiyle 400 000 lira ödenek alınmıştır. İŞmüdiye kadar harcanan mik-tara göre ve inşaatı devam etmekte olan şehir içi ve dışı telgraf ve telefon şebekelerinden ve ka-nunda yazılı diğer hallerde mesai saatleri dışında çalışan memur, bakıcı teknisyen ve diğer hiz-metlilerin munzam çalışma ücretleriyle tatil günlerinde şerviste çalışanların tatil ücretlerini kar-şılama için daha 250 000 liraya ihtiyaç olduğu anlaşılmıştır.

Bölüm : 10 — Madde : 1 — 4178, 4598 sayılı kanunlar gereğince verilecek çocuk zammı 420 000

Bu tertip için 1949 yılı Bütçesiyle 2 319 500 lira ödenek alınmıştır. Bundan 2 319 483 lirası yıl içinde harcanmış ve geriye 17 lira kalmıştır. Çocuk zamlarındaki artış da göz önüne alınarak Ocak ve Şubat ayları istihkaklarını ödiyebilmek için daha 420 000 liraya ihtiyaç hissedilmiştir.

Bölüm : 10 - Madde : 2 — Yakacak zammı 12 500

Bu tertip için 1949 yılı bütçesiyle 75 000 lira ödenek alınmıştır. Bunun 66 195 lirası şimdiye kadar harcanmış, geri kalan 8 805 liraya Ocak ve Şubat ayları ihtiyacı için 12 500 liranın eklen-mesi lâzımgelmıştır.

Bölüm : 10 - Madde : 3 — Doğum yardımı 65 000

Bu tertip için 1949 yılı Bütçesiyle 308 000 lira ödenek alınmıştır. Şimdiye kadar yapılan harcamalardan ancak 37 liraya yakın bir miktar kalmış ve bu itibarla Ocak ve Şubat 1950 ayları için 65 000 liraya ihtiyaç hissedilmiştir.

Bölüm : 10 - Madde : 4 — Ölüm yardımı 5 000

Bu tertipten 1949 yılı Bütçesiyle 30 000 lira ödenek alınmıştır. İki aylık devre için 5 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 11 — Atlı dağıtımlar hayvan yem bedeli karşılığı 45 832

Bu tertip için de 1949 yılı Bütçesiyle 275 000 lira ödenek alınmıştır. Ocak ve Şubat ayları için-de 45 832 liraya ihtiyaç olduğu anlaşılmıştır.

Bölüm : 14 - Madde : 3 — Merkez Aydınlatması 3 000

Bu tertipten 1949 yılı Bütçesiyle 5 000 lira ödenek alınmıştır. Ancak Resmî dairelere ait tenzi-lâtın kaldırılması dolayısıyla bu miktar ihtiyacı temine kâfi gelmemiş ve halen elde ödenecek 2 500 lira fatura kalmıştır. Bu faturalar muhteviyatının ödenmesi ve önümüzdeki iki aya ait ihti-yaç göz önüne alınarak 3 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm, 14 - Madde : 4 — Merkez Isıtması 6 000

Bu tertip için 1949 yılında 10 000 lira ödenek alınmışsa da Resmî Dairelere verilen Kömür fi-yatlarına yapılmış olan zam dolayısıyla bu miktardan elimizde ancak 710 lira bir ödenek kalmıştır.

Bugün için havalarda müsait bir durum arz etmekte ise de Ankara'da kışın daima Ocak ve Şubat aylarında şiddetlendiği göz önüne alınarak bu iki ay için 6 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 14 - Madde : 5 — Merkez Öteberi giderleri 1 000

Bu tertip için 1949 yılı Bütçesiyle 5 000 lira ödenek alınmış ve halen elimizde hiçbir ödenek kalmamıştır.

Önümüzdeki iki ay için 1 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 15 - Madde : 3 — İller Aydınlatması 25 000

Bu tertipten 1949 yılında 150 000 lira ödenek alınmıştır. Bundan elimizde 6 097 liralık bir miktar kalmıştır.

Mevcut merkezlerin ve inşaatı bitecek binalarla yeni açılacak merkezlerin iki aylık aydınlatma ihtiyacı göz önüne alınarak 25 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 15 - Madde : 4 — İller Isıtması 50 000

Bu tertip için 1949 yılı Bütçesiyle 250 000 lira ödenek alınmıştır. Halen elimizde ancak 1 450 lira kalmıştır.

Kalorifer tesisatı yapılan binalarla mevcut merkezlerin ve yeniden açılacakların ısıtma ihtiyacını karşılamak için 50 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 15. - Madde : 5. — İller öteberi giderleri 7 000

Bu tertip için 1949 yılında 140 000 lira ödenek alınmıştır. Halen mevcut 8 000 küsur lira göz önüne alınarak 7 000 liranın ilâvesi kâfi görülmüştür.

Bölüm : 17. — Haberleşme ücret ve giderleri 2 000

Bu tertip için 1949 yılında 5 000 lira alınmışsa da yabancı idareler ve bilhassa yabancı pul koleksiyoncularıyla olan münasebetler günbegün artmakta olduğundan iki aylık devre için 2 000 liranın teklifi lâzımgelmıştır.

Bölüm : 18. — Kira karşılığı 40 000

1949 yılında yapılan kira sözleşmeleri 1 Ocak 1950 tarihinde biteceği için yenilenecek sözleşmelerle yeni açılacak merkezler için kiralanacak binalarda göz önüne alınarak 40 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 19 - Madde : 1. — Sürekli görev yolluğu 60 000

Bu tertip için 1949 yılı Bütçesiyle 75 000 lira ödenek alınmış ve bunun tamamı sarfedilmiştir.

Bununla beraber önümüzdeki iki ay içinde emekliye sevkedileceklerin kendi ve ailelerine verilecek yolluklar da göz önünde bulundurularak 60 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 19 - Madde : 2. — Geçici görev yolluğu 63 000

Bu tertipten 1949 yılında 150 000 lira ödenek alınmış ve aynı bölümün 5 nci maddesinden 15 000 lira bu tertibe aktarılmış ise de halen sarfedilmemiş olan miktar ancak 3 400 lira kalmıştır. İnşaatına hümmalı bir faaliyetle devam edilmekte olan şehirler arası ve şehirler içi telgraf ve telefon şebekelerinde ve memuriyet mahalleri haricinde çalıştırılan bakıcı ve teknisyenlerin ikamet yevmiyeleriyle zaruri masrafları göz önüne alınarak iki aylık devre için 63 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 19 - Madde - 3. — Müfettişler yolluğu 50 000

Bu tertip için 1949 yılında 170 000 lira ödenek alınmışsa da ihtiyaca kâfi gelmediğinden daha 10 000 lira aktarma suretiyle temin edilmiştir. Şehirler arası ve şehirler içi telgraf ve telefon şebekelerinin tevsi ve ıslahı için girişilen faaliyetler icabından olarak kendi bölgeleri dışında çalıştırılmaları icabından fen müfettiş ve muavinlerinin ve yurdun muhtelif bölgelerinde teftiş ve tahkik işleriyle görevli muamelât müfettişlerinin yevmiye ve zaruri masrafları göz önüne alınarak iki ay için 50 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 19 - Madde : 4. — Yabancı memleketler yoluğu 4 000

Bu tertip için 1949 yılında 32 000 lira ödenek alınmışsa da Milletlerarası Posta ve Telekomünikasyon kongre ve konferanslarına iştirak için gönderilen delegelerle Ankara ve yeniden kurulmakta olan telsiz istasyonuna muktazi cihazların imalini mahallinde görmek ve avdetlerinde montaj işlerinde çalıştırılmak üzere Londra'ya gönderilmesi icabından üç fen müfettişi ve yüksek mühendis'in yolluk ve yevmiyelerini karşılayamadığından aynı bölümün 5. nci maddesinden 25 000 liranın aktarılması zaruretinde kalmıştır.

Ancak, önümüzdeki iki ay içinde açılması muhtemel konferanslar için 4 000 lira ödeneğin kâfi geleceği anlaşılmıştır.

Bölüm : 19 - Madde : 5 — Yabancı uzman ve hizmetlileriyle tercümanlarının yolluk ve başka giderleri 16 000

1949 yılı Bütçesiyle 101 224 lira ödenek alınmışsa da bunun 55 000 lirası ihtiyaç görülen diğer tertiplere aktarma edilmiş olduğundan halen elde ancak 1 700 lira ödenek kalmıştır. Mevcut uzmanlarla tercümanlarının ve yeniden getirilmesi lüzumlu görülenlerin yolluk ve diğer giderlerini karşılamak için 16 000 liranın teklifi uygun görülmüştür.

Bölüm : 20 — 4598 sayılı Kanun gereğince yapılacak tedavi ve yol giderleri 60 000

Bu tertipten 1949 yılı Bütçesiyle 100 000 lira ödenek alınmıştır. Bunun 99 800 lirası harcanmış ve halen 200 lira ödenek kalmıştır.

Hastane ve sanatoryumlarda mevcut hasta miktarıyla yeniden hastalanacaklar göz önüne alınarak 60 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 21 - Madde : 1 — Posta taşıma giderleri 318 500

Bu tertip için 1949 yılında 1 210 000 lira ödenek alınmıştır. Bu miktar ihtiyaca kâfi gelmediği için 48 000 lira aktarma yapılmış ve bundan elimizde ancak 450 lira kalmıştır.

Bu itibarla iki aylık devre için 318 500 liraya ihtiyaç bulunduğu anlaşılmıştır.

Bölüm : 21 - Madde : 2 — Taşıtlar İşletme ve onarma giderleri 50 000

Bu tertip için 1949 yılında 194 100 lira ödenek alınmış ve halen elimizde 1 000 lira kalmıştır. Mevcut taşıtların işletme ve onarma ihtiyacını karşılayabilmek için 50 000 liraya ihtiyaç hissedilmiştir.

Bölüm : 21 - Madde : 3 — Bendiye, hurç, çanta ve çuval satınalma ve onarma giderleri, ilân ücretleri 20 000

Bu tertip için alınan 150 000 liradan 30 000 lirası diğer tertiplere aktarılmış ve halen elimizde ancak 1 900 lira ödenek kalmıştır. Önümüzdeki iki ay için 20 000 liranın kâfi geleceği anlaşılmıştır.

Bölüm : 21 - Madde : 4 — Gezici memur ve hamal primleri 14 000

Bu tertip için alınan 90 000 lira ödenekten halen 255 lira kalmıştır.

Bu itibarla iki ay için 14 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 21 - Madde : 5 — Havale, taahhüt ve kayımsız mektup ve paket tazminatı 3 000

Bu tertip için 1949 yılı Bütçesiyle alınan 30 000 lira ödenekten 18 000 lira diğer tertiplere aktarılmış olduğundan önümüzdeki iki ay için 3 000 liranın kâfi geleceği anlaşılmıştır.

Bölüm : 23 — Mahkeme giderleri 3 000

Bu tertip için 1949 yılında alınan 10 000 lira ödenekten elde ancak 24 lira kalmıştır. Mevcut dâvalar göz önüne alınarak 3 000 liranın teklifi uygun görülmüştür.

Bölüm : 24 — P. T. T. Fabrikası her türlü giderleri 25 000

Bu tertip için 1949 yılında alınan 150 000 lira ödenek tamamen harcanmıştır.

Bu itibarla önümüzdeki iki ay için 25 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 26 - Madde : 1 — Telgraf, Telefon ve telsiz Mühendisi yetiştirilmek üzere Yabancı memleketlere gönderilecek öğrenci giderleri 28 335

Mevcut öğrenci adedine göre iki aylık gider karşılığıdır.

Bölüm : 26 - Madde : 2 — Teknik Üniversitede okutturulacak öğrenci giderleri 3 540

Mevcut öğrenci adedine göre Millî Eğitim Bakanlığınca tesbit edilen iki aylık gider karşılığıdır.

Bölüm : 26 - Madde : 3 — Sanat ve Teknik okul ve Enstitülerinde okutturulacak öğrenci giderleri 14 861

Sanat Enstitüleriyle Teknik okulda okumakta olan öğrenciler giderine Millî Eğitim Bakanlığınca ahiren yapılan zam dolayısıyla 1949 yılında tahakkuk etmiş 11 000 lira borcumuz vardır.

Önümüzdeki Ocak ve Şubat ayları içinde bu zamlar dâhil olmak üzere 3 861 lira ödeneğe ihtiyaç bulunduğu anlaşıldığından 14 861 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 26 - Madde : 4 — Ticaret okullarında okutturulacak öğrenci giderleri 600

Mevcut öğrenci adedine göre verilecek iki aylık kurs karşılığıdır.

Bölüm : 27 — Sağlık, ecza, gereç ve tedavi giderleri 3 000

Bu bölüm için 1949 bütçesiyle 20 000 lira ödenek alınmıştır. İş Kanunu gereğince işçiler için verilecek sigorta primleri de bu tertibe dâhil bulunduğu için önümüzdeki iki aylık devrede 3 000 liranın kâfi geleceği anlaşılmıştır.

Bölüm : 29 — P. T. T. Yatılı Meslek Okulu her türlü giderleri 28 000

Bu tertip için 1949 yılında alınan 190 000 lira ödeneğin 189 600 lirası harcanmış ve geriye ancak 400 lira kalmıştır. Bu itibarla okulun iki aylık gider ihtiyacı olarak 28 000 lira tespit edilmiştir.

Bölüm : 31 — Faiz ve acyo 200 000

Bu tertip için 1949 yılında 450 000 lira ödenek alınmış ve elimizde ancak 2 400 lira kalmıştır. Bu da 10 . XII . 1949 tarihinde vâdesi gelecek olan 1 000 000 liralık bononun tecdidine hasredilecektir. Önümüzdeki iki ay içinde vâdesi gelecek 10 000 000 liralık bononun tecdidine muktazi faiz ve Muamele Vergisiyle bu iki ay içinde çıkarılacak 4 600 000 liralık bononun faiz ve Muamele Vergisi karşılığı olarak 200 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 33 — Temsil giderleri 500

Bu tertip için 1949 yılı Bütçesiyle 2 500 lira ödenek alınmış ve halen elimizde ancak 60 lira kalmıştır. İki ay için 500 lira ödeneğe ihtiyaç görülmüştür.

Bölüm : 37 - Madde : 1 — Kurs öğrenci giderleri 4 725

Kursta okuyan öğrenci adedine göre iki aylık ihtiyaç karşılığıdır.

Bölüm : 37 - Madde : 2 — Kurs başka giderleri 300

Bu kursta okuyan öğrenci adedine göre iki aylık ihtiyaç karşılığıdır.

Bölüm : 41 - Madde : 2 — 4892 sayılı Kanun gereğince girişilen yüklenmeler karşılığı 1 000 000

1949 yılında bu tertip için 15 000 000 lira ödenek alınmışsa da bunun 13 602 000 lirası harcanmış ve geriye 1 398 000 lira kalmışsa da elde ödenecek 1 700 000 liralık bir tahakkuk mevcut bulunmakta olduğundan gerek bu paranın ödenmesi ve gerek 4892 sayılı Kanun gereğince girişilen yüklenmelerden önümüzdeki Ocak ve Şubat ayları içinde ödenmesi lâzım gelen malzeme ve tesisat ve saire bedellerinin karşılığı olarak 1 000 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 41 - Madde : 3 — Telli, Telsiz Telgraf ve Telefon işletmesiyle onarımı ve bina yapımı ve onar-

masıyle taşıt satın alma ve diğer giderleri karşılığı 325 000

Bu tertip için 1949 Bütçesiyle 1 600 000 lira ödenek alınmıştır. Bunun 1 561 500 lirası şimdiye kadar harcanmış ve geriye 39 500 lira kalmıştır.

Mevcut ve inşası bitecek tesislerin işletme ve buna müteferri giderleriyle mevcut bina ve hatlarda yapılacak onarmalar karşılığı olmak üzere 325 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm : 42 — 3054 sayılı Kanun gereğince kaldırılmış İstanbul Telefon Şirketine ödenecek taksit bedeli 158 200

Kaldırılmış İstanbul Telefon Şirketine Ocak 1950 içinde ödenmesi lâzım gelen 20 000 İngiliz lirası karşılığıdır.

Bölüm : 0 - Seneleri bütçelerinde karşılığı bulunmayan borçlar 302 800

Bu bölüm taallük ettiği yıl bütçelerinde karşılığı bulunmayan ve fakat tahakkuk evrakı tekenmül ederek tediyesi zaruri bir hale gelen borçların ödenmesini sağlamak ve bu suretle istihkak sahiplerinin devam eden sızıltılarını önlemek maksadıyla yeniden açılmıştır. Bu ödeneğin müfredatıyla her birinin gerekçesi aşağıda sırasıyla açıklanmıştır.

Açık aylığı 271,87

Bu borç ilgili yılların son aylarında Bakanlık emrine alınmaları Müfettişlerce yapılan teftiş ve tahkik neticesinde zaruri görülen bazı memurların kistelyevm istihkaklarından doğmuş bulunmaktadır. Hâdiseler yılın son aylarına raslamış ve zamanın darlığı dolayısıyla aktarma yapılmasına imkân hâsıl olmamıştır.

1683 sayılı Kanununun 58 nci maddesi gereğince verilecek emekli ikramiyesi 2 080

Bu miktar tamamen 1948 yılına ait ve iki memura taallük etmektedir. Birisi bir dağıtıcının emeklilik işlemine 1943 yılında başladığı halde hizmet müddeti ve buna müteferri bazı noksanlar yüzünden Sayıştayla geçen haberleşme sonunda tahsis işinin ancak 1948 yılı sonlarında tekenmül etmiş, diğeri de bir memurun 1948 yılı son ayında vefat etmiş olmasından ileri gelmektedir. Her iki tahakkuk zaruri ve ödenek istihsaline imkân bırakmayan bir zamanda cereyan etmiş bulunmaktadır.

Geçici tazminat 36, 60

30 lirası 1938 ve 6,60 lirası 1944 yılına ait olan bu borç, yılın son aylarında yapılan terfilerin doğurduğu kesirlerden tereküp etmektedir.

Doğum yardımı 2 100

Bu borç, yılın son günlerinde tahakkuk etmiş ve elde ödenek kalmamış ve aktarma yapılması imkânı kalmamış bulunmasından dolayı ödenememiştir.

Ölüm yardımı 460

Bu borçta, yılın son günlerinde tahakkuk eden ve elde ödenek bakiyesi kalmamış ve yeni ödenek istihsalı de mümkün bulunmadığı için senesi içinde ödenememiştir.

4454 sayılı Kanununun 51 nci maddesi gereğince verilecek ücretler 101 631, 55

Bu borç 4454 sayılı Teşkilât Kanununun 51 nci maddesine dayanılarak ödenmekte olan bu istihkak, tabii âfetler ve âni hastalıklar gibi olağanüstü sebeplerle çalıştırılan ve hâdiselerin, yılları aktarma kanunlarının Yüksek Meclise sunulmasından sonra vukua gelmiş olmalarından dolayı yeniden ödenek alınmasına imkân kalmıyan zamanlara rastlamış olmasından ileri gelmektedir.

İller aydınlatma ve ısıtması 8 080, 15

İkinci Dünya Harbinin ilk yıllarına rastlıyan ve aydınlatma ve ısıtma araçları fiyatlarında yükselmeler başlıyan yıllarda merkezlerin çalışmalarına devam edebilmelerini temin bakımından zaruri olarak ihtiyar edilmiş olan bu borç, yeni ödenek alınmasına imkân kalmıyan zamanlara rastlamaktadır.

Geçici görev yolluğu 534,28

Bu borç hastalıkları dolayısıyla yerlerine diğer mahallerden vekil göndermek mecburiyetinde kalınan bâzı merkez şefliklerinde vekâleten çalışan ve asıl şeflerinin hastalık müddetleri katıyetle tâyin edilemeyen bu merkezlerin faaliyetlerini idame noktasından vekillerin de geri alınmaması gibi zaruretlerden doğmaktadır.

Müfettişler yolluğu 8 909,60

Bu borç, tabii âfetler neticesinde hasara uğrıyan bir kısım bölgelerdeki telgraf ve telefon hatlarıyla bilhassa o yıl İzmir'de vukuagelen fırtınanın şehir içi telgraf ve telefon hatlarında sebep olduğu çöküntülerin ıslahiyle telgraf ve telefon muhaberesinin bir an evvel temini için diğer mahallerden gönderilen fen müfettiş ve muavinleri yevmiyelerinden doğmuş bulunmaktadır.

Arızanın vukuu yeniden ödenek alınması imkânı kalmamış olduğu bir zamana raslamıştır.

Basılı kâğıt ve defterler 19 400

Bu borç, 1945 - 1946 yıllarında Devlet Demiryolları Matbaasında bastırılan defter ve formüller bedelinin Muamele Vergisine taallük etmektedir.

Devlet Demiryolları Matbaasınca yapılan muamelelerin Muamele Vergisine tâbi olduğu Maliyeye ahiren tesbit ve eski yıllara ait vergiler yeniden tahakkuk ettirilmiş olduğundan bahsi geçen yıllar içinde İdaremiz hesabına bastırılan defter ve formüller bedeline nispetle İdaremizce ödenmesi lâzımgelen ve yılları bütçelerinde karşılığı bulunmıyan miktardır.

4598 sayılı Kanun gereğince yapılacak tedavi giderleri ve yollukları 5 704,91

Bâzi hastanelerle sanatoryumda tedavi ettirilen hastaların tedavi ücreti olup hastalığın devam ve tedavi müddetinin katıyetle tayinine imkân bulunmamak bilhassa hastaların geri alınarak tedavisiz bırakılmalarına meydan vermemek gibi zaruri sebeplerden doğmuş bulunmaktadır.

Haberleşme ücret ve giderleri 1 354,15

Bu borç, yılın son günlerine rasıyan ve mühim bir kısım Amerika'daki pul koleksiyoneularına munhasır olan posta pulu siparişlerini gecikmeden yerine getirilmesi ve bu suretle pul satışına karşı haricte gösterilen rağbetin kırılmasına meydan verilmemesi endişesiyle vukuagelmıştır.

Posta taşıma giderleri 17 985,52

Bu borç, kısmen yılın son günlerinde vukua gelen ve tahmin ve sözleşmelerin üstünde çoğalmış olan posta müraselâtının doğurduğu fazla yük ücretlerinden terekküp etmektedir.

Taşıtlar işletme ve onarma giderleri 21 000

Bu borç, yılın son günlerinde ve yeni ödenek alınması mümkün olmayan bir devrede arızaya uğriyan ve posta hizmetlerinin aksamasına sebebiyet verecek bir durum arzeden posta taşıtlarının onarma ücretlerinden terekküp etmektedir.

Havale, taahhütlü ve kıymetli mektup ve paket tazminatı 4 000

Bu borç, yılın son ayında vukua gelen bazı posta maddeleri ayyından ve yılı bütçesindeki ödeneğin kâfi gelmemiş olmasından doğmaktadır.

Tahsildarlar keseneği 1 247,94

Bu borç, tahakkuk eden fazla konuşma ücretlerinin bakayada kalmamasını temin gayesiyle hümmalı faaliyet sarfeden İstanbul Telefon tahsildarlarına ait olup idare menfaati göz önüne alınarak faaliyetlerinin tahdidi yoluna gidilmemiş ve neticenin yıl geçtikten sonra tahakkuk etmiş olmasından doğmaktadır.

Genel telefon merkezleri keseneği 509,83

Bu borç, İstanbuldaki Genel telefon merkezleri sahiplerine verilen aidat olup yılın son ayında ve ödenek alınması mümkün bulunmayan bir devrede tahakkuk etmesinden ileri gelmektedir.

4306 sayılı Kanun gereğince verilecek giyim eşyası bedeli 107 493,60

Bu borç, 4306 sayılı Kanun gereğince memur aliferine ve parasız olarak verilen giyim eşyası karşılığı olup giyim eşyasına müstahak aile efradı adedinin bidayeten katıyetle tayinindeki imkânsızlıktan ve bu sebeple Sümerbank tarafından hazırlanan tahakkuk evrakının senesi geçtikten sonra idareye tevdi edilebilmiş olmasından ileri gelmektedir.

1936 - 1948 yıllarına ait karşılıksız borçların sene itibariyle icmalini gösterir listedir.

Lira	K.	Senesi
512	40	1936
799	64	1938
254	45	1939
116	86	1941
118 069	56	1942
7 888	84	1943
2 157	97	1944
12 463	53	1945
11 656	60	1946
118 584	45	1947
30 295	64	1948
302 800	00	Genel toplam

1936 - 1948 yıllarına ait karşılıksız borçların bölüm itibariyle icmalini gösterir listedir.

Lira	K.	Ödeneğin çeşidi
271	87	Açık aylığı
2 080	00	1683 sayılı Kanununun 58 nci maddesi gereğince verilecek emekli ikramiyesi
36	60	Geçici tazminat
2 100	00	Doğum yardımı
460	00	Ölüm »
101 631	55	4454 sayılı Kanununun 51 nci maddesi gereğince verilecek ücretler
8 080	15	Aydınlatma ve ısıtma
534	28	Geçici görev yolluğu
8 909	60	Müfettişler yolluğu
19 400	00	Basılı kâğıt ve defterler
5 704	91	4598 sayılı Kanun gereğince yapılacak tedavi giderleri ve yollukları
1 354	15	Haberleşme ücret ve giderleri
17 985	52	Taşıma giderleri
21 000	00	Taşıtlar işletme ve onarma giderleri
4 000	00	Havale, taahhütlü ve kıymetli mektup ve paket tazminatı
1 247	94	Tahsilatlar keseneği
509	83	Genel telefon merkezleri keseneği
107 493	60	4306 sayılı Kanun gereğince verilecek parasız giyim eşyası bedeli
302 800	00	Genel toplam

1936 - 1946 yıllarına ait karşılıksız borçların bölüm ve madde itibarıyla müfredatını gösterir listedir

Lira	K.	Sene	B.	M.	Ödeneğin çeşidi
512	40	1936	5	2	Fazla mesai ücreti
19	36	1938	1	2	Açık aylığı
30	00	>	3	0	Geçici tazminat
216	00	>	5	2	Fazla mesai ücreti
534	28	>	14	0	Geçici görev yolluğu
799	64				
180	00	1939	1	2	Açık aylığı
74	45	>	10	1	Aydınlatma ve ısıtma
254	45				
116	86	1941	11	1	Aydınlatma ve ısıtma
6 575	96	1942	17	0	Fazla mesai ücreti
4 000	00	>	21	5	Posta tazminatı
107 493	60	>	45	0	4306 sayılı Kanun gereğince verilecek parasız giyim eşyası bedeli
118 069	56				
7 888	84	1943	11	1	Aydınlatma ve ısıtma
6	60	1944	3	0	Geçici tazminat
1 015	00	>	5/A	1	Doğum yardımı
460	00	>	5/A	2	Ölüm yardımı
676	37	>	11	0	Haberleşme ücret ve giderleri
2 157	97				
3 230	00	1945	9	0	Basılı kâğıt ve defterler
323	93	>	10	0	Haberleşme ücret ve giderleri
8 909	60	>	12	3	Müfettişler yolluğu
12 463	53				
610	00	1946	6	3	Doğum yardımı
174	01	>	11	0	Haberleşme ücret ve giderleri
5 704	91	>	15	0	Tedavi giderleri ve yollukları
5 167	74	>	16	1	Taşınma giderleri
11 656	66				

Lira	K.	Senesi	B.	M.	Ödeneğin çeşidi
475	00	1947	6	3	Doğum yardımı
94 327	19	»	7	0	Fazla mesai ücreti
16 170	00	»	10	0	Basılı kâğıt ve defterler
179	84	»	11	0	Haberleşme ücret ve giderleri
6 184	48	»	16	1	Taşıma giderleri
1 247	94	»	32	1	Tahsilatlar keseneği
<hr/>					
118 584	45				
<hr/>					
72	51	1948	1	2	Açık aylığı
2 080	00	»	5	0	Emekli ikramiyesi
6 633	30	»	16	1	Taşıma giderleri
21 000	00	»	16	2	Taşıtlar işletme ve onarma giderleri
509	83	»	32	2	Genel telefon merkezleri keseneği
<hr/>					
30 295	64				
<hr/>					
802 800	00	GENEL TOPLAM			

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/657

Karar No. 30

26 . XII . 1949

Yüksek Başkanlığa

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1949 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 23 . XII . 1949 tarihli ve 71/1478 sayılı tezeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Komisyonumuza havale buyurulmakla Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürü Ekrem Şahenk ve adı geçen Bakanlığın yetkili temsilcisi hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Tasarı, 4519 sayılı Kanunla Bütçe yılı başlangıcının Mart ayı başına alınmasından dolayı aynı kanun gereğince 1949 Malî yılına eklenmesi gereken Ocak ve Şubat 1950 aylarına ait giderlerin temini maksadiyle hazırlanmış bulunduğu yapılan incelemelerden anlaşılmış ve tasarısı esas itibariyle Komisyonumuzca kabule değer görülmüştür.

Tasarıya bağlı cetvel üzerinde yapılan incelemeler neticesinde istenilen ödenek toplamının 1949 yılı Bütçesinin altıda birinden daha aşağı olduğu görülmüştür. Tertip itibariyle yapılan incelemede ise bâzı bölümlerde altıda birden aşağı ve bâzılarında da bu nispetten fazla ödenek istenildiği anlaşılmıştır. Ancak bu fazla isteklerin, malî yıl başında katıyetle ödeneklerinin tâyini mümkün olmayan ve bu sebeple tertiplerindeki ödeneklerin kifayetsizliğiden veya yıl içinde hizmetlerde vukubulan genişliklerin bu fazlalıklara sebep olduğu ve Ocak başında yürürlüğe girecek yeni Emekli Kanununun gerektirdiği ödemeler sebebiyle fazla ödenek konduğu anlaşılmış ve birer birer alınan izahlar yerinde görülmüştür.

Tasarının birinci maddesi teklif veçhile ay-

niyle kabul edilmiş ve ikinci maddesiyle istenilen ve tütümü (302 800) liradan ibaret olan 1936 - 1948 yıllarına ait karşılıksız borçlar hakkında gerekli izahlar alınmış olup bu karşılıksız borçlar hakkında 2518 sayılı Kanunun ve ayrıca disiplin cezalarının tatbiki ve bundan böyle karşılıksız borç devrine mâni olmak üzere gerekli kontrolün yapılması ve bunları önliyecek tedbirlerin alınması temenniye değer görülmüştür.

Alınan izaha göre istenilen bu ödeneklerin (6 873 193) lirasının normal gelirle ve (3 300 000) lirasının da bono çıkarmak suretiyle karşılanması gerektiği açıklanmış ve bu sebeple bono çıkarmak yetkisinin (19 800) milyon liraya çıkarılması hakkındaki üçüncü maddede aynıyle kabul edilmiştir.

Dördüncü madde de yürürlük tarihi değiştirilmiş ve beşinci madde aynıyle kabul edilmiştir.

Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Bu Rapor Sözcüsü
Mardin	Diyarbakır	Ankara
R. Erten	I. H. Tigrel	M. Eriş
Amasya	Ankara	Bolu
A. K. Yiğitoğlu	C. Gölet	C. S. Siren
Diyarbakır	Eskişehir	Izmir
C. Ekin	Muhallifim	S. Dikmen
	A. Potuoğlu	
Kastamonu	Kırklareli	Kırşehir
T. Coşkan	K. Doğan	Ş. Torgut
Niğde	Ordu	Seyhan
R. Gürsoy	H. Yalman	A. R. Yüregir
Urfa		Urfa
A. Akan		E. Tekeli

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1949 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1949 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilâşik cetvelde yazılı tertiplerine (9 870 393) lira ek ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1949 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde (1936 - 1948 yılları karşılıksız borçları) adıyla yenhden açılan 40/A bölümüne (302 800) İfrâ olağanüstü ödenek konulmuştur.

MADDE 3. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1949 yılı Bütçe Kanununun 3 ncü maddesindeki bono miktarı (19 800 000) liraya çıkarılmıştır.

MADDE 4. — Bu kanun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürürtür.

Başbakan	Devlet Bakanı
Ş. Günaltay	Başbakan Yardımcısı
	N. Erim
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı

Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
H. Çakır	E. Ermişgil
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
N. Sadak	I. R. Aksal
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı

Ekö. ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
Vedat Dicleli	Dr. K. Bayazit
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
Dr. F. Ş. Bürnye	Cavid Oral
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
Dr. K. Satır	Reşat Ş. Sirer
İşletmeler Bakanı	
Münir Birsal	

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1949 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Hükümetin teklifi aynıyla kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin teklifi aynıyla kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin teklifi aynıyla kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanun 1 Ocak 1950 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Hükümetin teklifi aynıyla kabul edilmiştir.

ÖZETVEL

Ocak ve Şubat 1950 aylarına ait ödenek miktarını gösterir liste

B.	M.	Ödenğin çeşidi	Lira
1		Aylıklar	
	1	Memurlar aylığı	4 256 000
	2	Açık aylığı	500
		Bölüm toplamı	4 256 500
2		1683 ve 5434 sayılı kanunlar gereğince verilecek emekli, dul ve yetim aylıkları	484 300
3		Ücretler	
	2	Hizmetliler ücreti	235 000
	4	Yabancı uzmanlar ve hizmetlilerle tercümanlarının ücretleri	50 000
		Bölüm toplamı	285 000
4		5027 sayılı Kanun gereğince verilecek temsil ödeneği	350
5		Geçici tazminat	15 000
6		4805 sayılı Kanun gereğince verilecek emekli keseneği karşılığı ve 5434 sayılı Kanununun 14 ncu maddesinin D, F ve J fıkraları gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler	443 350
7		1683 ve 5434 sayılı kanunlar gereğince verilecek emekli ikramiyesi	1 000 000
9		4454 sayılı Kanununun 51 nci maddesi gereğince verilecek ücretler	250 000
10		4178 ve 4598 sayılı kanunlar gereğince verilecek zamlar ve yardımlar	
	1	Çocuk zammı	420 000
	2	Yakacak zammı	12 500
	3	Doğum yardımı	65 000
	4	Ölüm yardımı	5 000
		Bölüm toplamı	502 500
11		Atlı dağıtıcılar hayvan yem bedeli karşılığı	45 832
14		Merkez büro giderleri	
	3	Aydınlatma	3 000
	4	Isıtma	6 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	Lira
	5	Öteberi giderleri	1 000
		Bölüm toplamı	10 000
15		İller büro giderleri	
	3	Aydınlatma	25 000
	4	Isıtma	50 000
	5	Öteberi giderleri	7 000
		Bölüm toplamı	82 000
17		Haberleşme ücret ve giderleri	2 000
18		Kira karşılığı	40 000
19		Yolluklar	
	1	Sürekli görev yolluğu	60 000
	2	Geçici görev yolluğu	63 000
	3	Müfettişler yolluğu	50 000
	4	Yabancı memleketler yolluğu	4 000
	5	Yabancı uzman ve hizmetlilerle tercümanlarının yolluk ve başka giderleri	16 000
		Bölüm toplamı	193 000
20		4598 sayılı Kanun gereğince yapılacak tedavi gideleri ve yollukları	60 000
21		Posta hizmetleri	
	1	Taşıma giderleri	318 500
	2	Taşıtlar işletme ve onarma giderleri	50 000
	3	Bendiye, hurç, çanta ve çuval satınalma ve onarma giderleri, ilân ücretleri	20 000
	4	Gezici memur ve hamal primleri	14 000
	5	Havale, taahhütlü ve kıymetli mektup ve paket tazminatı	3 000
		Bölüm toplamı	405 500
23		Mahkeme giderleri	3 000
24		P. T. T. Fabrikası her türlü giderleri	25 000
26		Öğrenci ödeneği	
	1	Telgraf ve telefon ve telsiz mühendisi yetiştirilmek üzere yabancı memleketlere gönderilecek öğrenci giderleri	28 335
	2	Teknik Üniversitede okutturulacak öğrenci giderleri	3 540
	3	Sanat ve teknik enstitülerinde ve okullarında okutturulacak öğrenci giderleri	14 861

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	Lira
4		Ticaret okullarında okutturulacak öğrenci giderleri	600
		Bölüm toplamı	47 386
27		Sağlık ceza, gereç ve tedavi giderleri	3 000
29		P. T. T. Yatılı Meslek Okulu her türlü giderleri	28 000
31		Faiz ve acyo	200 000
33		Temsil giderleri	500
37		Kurs giderleri	
	1	Öğrenci giderleri	4 725
	2	Başka giderler	800
		Bölüm toplamı	5 025
41		Tesisler ve bina yapımıyla taşıt satın alma giderleri	
	2	4892 sayılı Kanun gereğince girilen ve girilecek olan yüklenmeler karşılığı	1 000 000
	3	Telli, telsiz telgraf ve telefon işletmesiyle onarması ve bina yapımı ve onarmalarıyla taşıt satınalma ve diğer giderleri	325 000
		Bölüm toplamı	1 325 000
42		3054 sayılı Kanun gereğince kaldırılmış İstanbul Telefon Şirketine ödenecek taksit bedeli	158 200
		GENEL TOPLAM	9 870 383